

Stěhování depozitáře výměny v listopadu 2010 z hlavní budovy NM do Nové budovy NM.

časově i rozsahem omezen. Tištěná forma publikací je tedy primární, on-line verze ji vhodně doplňuje.

Význam výměny publikací dokazují nejen výsledky dotazníkových akcí a informace z osobních setkání se zahraničními knihovníky, ale především výsledky každodenní praxe.

Knihovna NM sice rozesílá převážně periodika, avšak výměnou dostává kromě periodik i velké množství cenných vědeckých monografií – přibližně v dvojnásobné hodnotě.

Počet výměnných partnerů Knihovny Národního muzea v letech 1990–2010 oproti předchozímu období v souvislosti se společenskými a ekonomickými změnami poklesl, ale stále jde o velmi rozsáhlou síť: v r. 2010 ji tvoří 866 institucí v 60 zemích světa.

Cílem je nadále udržování kvalitní sítě výměnných vztahů a získávání literatury odpovídající sběrnému profilu naší instituce.

Použitá literatura:

EKONEN, Kirti; PALOPOSKI, Päivi; VATTULAINEN, Pentti. *Handbook on the international exchange of publications*. München: Saur, 2006. 158 s.

Knihovna Národního muzea. Praha: Národní muzeum, 1960. Akvizice, s. 114–120.

SPUNAROVÁ, Taťjana. *Seznam zahraničních muzeí, s nimiž Knihovna Národního muzea vyměňuje publikace*. Sest. T. Spunarová. Praha, KNM 1968.

SPUNAROVÁ, Taťjana. *Mezinárodní výměna publikací v Knihovně Národního muzea*. In: Sborník NM – řada C – literární historie, sv. 19, 1974, č. 1–2, s. 37–41.

SPUNAROVÁ, Taťjana. *Mezinárodní výměna Knihovny*

Národního muzea v letech 1945–1975. In: Sborník NM – řada C – literární historie, sv. 21, 1976, č. 1, s. 55–67.

SPUNAROVÁ, Taťjana. *Mezinárodní výměna publikací v Knihovně Národního muzea v Praze*. In: Čitateľ, 39, 1990, č. 11, s. 414–415.

KUČEROVÁ, Jarmila. *Oddělení mezinárodní výměny publikací*. In: Z pokladnice Národního muzea. 1818–1998. Praha 1996, s. 33.

KUČEROVÁ, Jarmila. *Akvizice odborné literatury*. In: Knihovna Národního muzea. Praha: Národní muzeum, 1999, s. 33–36.

KUČEROVÁ, Jarmila. *Mezinárodní výměna publikací* [online]: *stručný průvodce pro muzejní knihovny*. Praha: Národní muzeum, 2005. [cit. 2008-07-24] Dostupný z [www: http://www.nm.cz/old/knm/knm7/Mezivympublik.htm](http://www.nm.cz/old/knm/knm7/Mezivympublik.htm)

KUČEROVÁ, Jarmila. *Akvizice odborné literatury v Knihovně Národního muzea*. In: Knihovny současnosti 2008: Sborník z 16. konference, konané ve dnech 16.–18. září 2008 v Seči u Chrudimi. Brno: Sdružení knihoven ČR, 2008. s. 147–152. ISBN 978-80-86249-0.

PAVLÍKOVÁ, Děvana. *Otevřený dopis ministru kultury p. Pavlu Tigridovi*. Tvar. 1994, 5, 7, s. 3. ISSN 0862-657X.

VRCHOTKA, Jaroslav. *Několik poznámek k mezinárodní výměně publikací Národního muzea v Praze*. In: Sborník NM – řada C – literární historie, sv. 1, 1956, č. 2, s. 54.

VRCHOTKA, Jaroslav. *Dějiny Knihovny Národního muzea: 1818–1892*. Praha: SNP, 1967. *Výměna*, s. 69–74.

Hudební sbírka v Knihovně Kinských

V nedávné době byl proveden první průzkum hudební sbírky v rodové Knihovně Kinských založené roku 1805 knížetem Ferdinandem Kinským z Vchynic a Tetova (1781–1812), která se nachází v původních prostorách paláce Golz–Kinských na Staroměstském náměstí v Praze a je ve správě oddělení rukopisů a starých tisků Knihovny Národního muzea.

Sbírka hudebnin, jež byla patrně součástí pozůstalosti Kinských a ke knižní sbírce byla uložena zřejmě později, obsahuje notované rukopisy (258) a tisky (270) převážně vídeňské provenience z období mezi lety 1780–1830. První rozsáhlý soubor hudebnin pochází z majetku Karolíny z Kerpeny (1782–1841), choti zakladatele knihovny. Druhá větší část sbírky patřila komtese Wilhelmině Colloredo–Mansfeld, manželce Ferdinandova syna Rudolfa (1802–1836).

Rukopisná hudební sbírka obsahuje zejména vokální repertoár. Nejčastěji jde o písně s italským, německým či francouzským textem. Nejvýznamnějším souborem notovaných opisů jsou čísla z operních děl, která slavila úspěchy na vídeňských i pražských pódiiích v posledním desetiletí 18. století. Vedle sólových árií, duetů a ansámblů nalezneme výjimečně i kompletní operní partitury. Autory hudby jsou např. Domenico Cimarosa, Giovanni Paisiello, Ferdinand Paer, Wolfgang Amadeus Mozart či Antonio Salieri. Tato sbírka poskytuje také nové unikátní prameny k dosud neprozkoumaným hudebním dílům osobností vídeňského a pražského hudebního života, jak tomu je např. u italského pěvce, skladatele a dirigenta Giovanniho Liveratiho. Jeho operní dílo je hojně zastoupeno ve sbírce Karolíny z Kerpeny, která se údajně pod jeho vedením zdokonalovala ve

Ferdinand pátý kníže Kinský (1781–1812).

zpěvu. K tomu mohlo dojít již během Liveratiho pobytu v Praze, když v roce 1799 přijal nabídku Domenica Guardasoniho na místo kapelníka ve Stavovském divadle, nebo o něco později ve Vídni. Liverati věnoval Kinským řadu svých děl včetně jednoaktové opery *Il parnaso confuso*, která byla provedena u příležitosti svatby Karolíny z Kerpeny s Ferdinandem Kinským v roce 1801. Tato jednoaktová opera se dochovala jak v partituře, tak v provozovacích hlasech a je jedním z Liveratiho nově objevených jevištních děl.

Repertoár v hudebních tiscích se oproti tomu orientuje zejména na klavírní tvorbu. Nejčastěji jde o taneční skladby, dále variace či sonáty. Částečně je zastoupena i komorní hudba. Významné místo zde mají především vídeňští klasičtí Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart a Ludwig van Beethoven. Vokálnímu repertoáru v tiscích stejně jako v rukopisech dominují písně s doprovodem klavíru či kytary a klavírní výtahy oper. Nejvýznamnější podíl hudebních tisků ze sbírky Kinských pochází od vídeňských nakladatelů (téměř 64 %), zejména od Antona Diabelliho, Giovanniho Cappiho či nakladatelství Artaria. Dále nalezneme mnoho tisků německých (16 %). Podíl pražských tisků také není zanedbatelný (8 %). Jedná se především o tisky z dílny Marca Berry.

Dochované hudební prameny podávají cenné svědectví o hudebních zájmech rodiny Kinských, o aktivním domácím provozování hudby a v některých případech i o přátelských vztazích s konkrétními umělci. Hudební rukopisy z Knihovny Kinských byly zařazeny do mezinárodního soupisu hudebních pramenů RISM (*Répertoire International des Sources Musicales*, Série A/II) a jsou přístupné v elektronické podobě na internetové adrese: <http://rism/info> pod siglem CZ–Pn (Knihovna Národního muzea, Praha).

Eliška Bastlová

Rudolf šestý kníže Kinský (1802–1836).

Pozn. red.

Sbírka hudebnin, umístěna samostatně v jedné ze skříní Kinského knihovny, byla až do r. 2010 neroztříděná a nezpracovaná. Na základě dohody oddělení rukopisů a starých tisků a hudebního oddělení Národní knihovny byl pracovníky tohoto oddělení Národní knihovny ČR proveden její průzkum a sbírka byla pracovníky tohoto oddělení Bc. Eliškou Bastlovou odborně zpracována a zkatologizovaná pro Souborný hudební katalog budovaný v NK ČR. Hudební oddělení Národní knihovny předalo v roce 2010 odborným badatelům záznamy o hudebních rukopisech Knihovny Kinských do elektronického katalogu RISM a na rok 2012 plánuje vydat o hudební sbírce tištěnou publikaci, která by kromě stručné charakteristiky a zhodnocení fondu obsahovala soupis nejen všech hudebních rukopisů, ale také hudebních tisků. Nově zpracovaná hudební sbírka byla následně osignována a opatřena ochrannými pouzdry a krabicemi.

Knihovna Kinských není badatelsky běžně přístupná, zájemci o studium hudebních dokumentů se však mohou obrátit na kurátorku oddělení rukopisů a starých tisků Knihovny Národního muzea (Dr. Jaroslava Kašparová, tel. 224497366), která má správu Knihovny Kinských na starosti, a domluvit se na termínu a způsobu zpřístupnění. Oddělení rukopisů a starých tisků zprostředkuje rovněž zhotovení fotografií za podmínek běžných v Knihovně Národního muzea.